

ចក្ខុ ៩

ការការពារដំណាំតាមបែបកសិអេកូឡូស៊ី

វិធានការការពារ

ទិន្នផលកើន

កាត់បន្ថយនូវការប្រើប្រាស់ថ្នាំ
កសិកម្ម និងជីគីមី

ជីវៈចម្រុះ

បង្កើនជីវៈចម្រុះ
(ដំណាំបង្វិល, ចម្រុះ ដំណាំរួម ។ល។)

បង្កើនភាពធន់ទ្រាំនឹងជំងឺ និងសត្វល្អិត
ចម្រុះ របស់រុក្ខជាតិ

បង្កើនទីពឹងការពារក្នុងធម្មជាតិ,
កាត់បន្ថយការរៀលដាលជំងឺ

បង្កើនជីជាតិដី និង សុខភាពដី
(ប្រើប្រាស់ដំណាំគម្របដី, កាត់បន្ថយ
ការឆ្លុះរាស់ដី, ទឹកខ្ទឹម, វីសូហ្វ៊ែរ...)

ការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្ស
ជីវចម្រុះ

ដីមានសុខភាពល្អ

គោលបំណង:

រយៈពេល៖ ៣ ម៉ោង ឬ ១ ថ្ងៃធ្វើនៅវិស្វកម្មដាំដំណាំ

សម្ភារបណ្តុះបណ្តាល និងបង្ហាញ

- ក្រដាសផ្ទាំងធំ ហ្វឺត ស្កត ផ្ទាំងរូបភាពខ្នាត A3 ខិតបំណ្តែកច្រកទេសផ្ទាំងពុលធម្មជាតិនិងក្រដាសផែនការណ៍ដាំដុះ
- សម្ភារធ្វើបង្ហាញ ប្រភេទរុក្ខជាតិ សម្រាប់ធ្វើផ្ទាំងពុល និងធុរដំរី ប៉េត្រូ ស្តារ

ប្លង់វគ្គសិក្សា

សកម្មភាពទី១ ការណែនាំឲ្យស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមក

- អញ្ជើញនាក់ចូលរួមឲ្យត្រាកល្បទាំងអស់គ្នា
- ប្រាប់ពីឈ្មោះរបស់អ្នក និងតួនាទី
- មកពីសហគមន៍ ឬភូមិ ឃុំណា

សកម្មភាពទី២ ការរៀបចំបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង

- សួរសំណួរទៅអ្នកចូលរួម, ដោយកំណត់ម៉ោងចេញ ចូល

ម៉ោងចូល និងចេញ

សំឡេង ទូរស័ព្ទ

និយាយ កាត់គ្នា

ម៉ោងអាហារ សម្រន់

ម៉ោងអាហារ

ចេញចូលថ្នាក់ ញឹកញាប់

សកម្មភាពទី៣ ការបង្ហាញពីការរំពឹងទុក និងក្តីកង្វល់របស់អ្នកចូលរួម

- សួរសំណួរទៅអ្នកចូលរួម, ហេតុអ្វីបានជាអ្នកចូលរួមវគ្គនេះ និងមានបញ្ហាអ្វីខ្លះ?
- ឲ្យពួកគាត់ចែករំលែក នូវអ្វីដែលចង់ដឹង និងបញ្ហាទាំងនោះ រួចបង្ហាញឲ្យស្រីៗ
- ធ្លាក់វារផ្សព្វផ្សាយ ធ្វើការប្រៀបធៀបចម្លើយ ទៅនឹងគោលបំណង របស់វគ្គ (សូមមើលផ្ទាំងរូបភាព)
- ប្រាប់អ្នកចូលរួមថានៅចប់វគ្គ អ្នកនឹងទទួលបាននូវចំណុចសំខាន់ៗ ចំនួនពីរ?

១. ដឹង និងអនុវត្តវិធីសាស្ត្រធម្មជាតិមួយចំនួនដើម្បីគ្រប់គ្រងកត្តាចង្រៃ និងការពារដំណាំ

២. ដឹងរបៀបដើម្បីរៀបចំនិងប្រើប្រាស់ថ្នាំធម្មជាតិ

សកម្មភាពទី៤ វិធានការការពារដើម្បីបង្កើនជីវចម្រុះ

- ធ្លាក់វារផ្សព្វផ្សាយសួរសំណួរទៅអ្នកចូលរួម, អ្វីទៅជាជីវចម្រុះ? ធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីបង្កើនជីវចម្រុះ?
- ឲ្យពួកគាត់ចែករំលែក និងឆ្លើយទៅតាមការយល់ឃើញ បន្ទាប់មកធ្លាក់វារផ្សព្វផ្សាយ ធ្វើការប្រៀបធៀបចម្លើយ ដូចខាងក្រោម និងបង្ហាញពីរូបភាពខាងមុខ

ជីវចម្រុះ: សំដៅដល់ ជីវិតដ៏សម្បូរបែបបទ រួមមានរុក្ខជាតិ សត្វ និងវត្ថុដែលផ្តល់ជាជម្រកឲ្យរុក្ខជាតិ និងសត្វទាំងនោះអាចរស់រានមានជីវិតបាន។ ដីមានជីវិត ៖ គឺជាដីដែលមានពពួកសត្វល្អិតតូចៗ រស់នៅ (ពពួកម៉ាក្រូ មីក្រូសារពាង្គកាយ និងជម្រកសម្រកដែលអាចឱ្យជីវិតរស់នៅបាន) ។

បង្កើនជីវចម្រុះ? តាមរយៈការដាំដំណាំបង្វិល ចម្រុះ នឹងធ្វើឱ្យ កើននូវ សត្វមានប្រយោជន៍ ដែលជាកម្មករ និងទីតាំងការពារនៅក្នុងធម្មជាតិ មានតួនាទីកាត់បន្ថយជំងឺ និងបង្កើនជីវិតដល់ដី។ ដូចនេះត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឱ្យដីមានជីវិតចម្រុះ? គឺត្រូវប្រើនូវសារធាតុសរីរាង្គ និងជីធម្មជាតិ ដំណាំគម្របដី កាត់បន្ថយការធ្លាក់រាស់ដី ដើម្បីជួយឱ្យមានជីវិត និងមានជម្រក សម្រាប់សត្វសត្វល្អិត មានអាហារ ដែលជួយឱ្យដីធូរ ដីមានសុខភាពល្អ។ ចំណុចសំខាន់មួយទៀតគឺកាត់បន្ថយនូវការប្រើប្រាស់ ថ្នាំពុលកសិកម្មដែលធ្វើឱ្យជីវចម្រុះថយចុញ។

ផ្ទាំពុលធម្មជាតិបណ្តេញសត្វល្អិត

ផ្ទាំពុលសមាស និង មេជីទឹកជីវៈចម្រុះ	បរិមាណ និង ប្រភេទវត្ថុធាតុដើម	វិធីសាស្ត្រផលិត	វិធីសាស្ត្រប្រើប្រាស់	ឥទ្ធិពលលើ
	- ស្ពៃឆ្កែ(ស្លឹក/សម្បក)១គ.ក្រ - សម្បកស្ពៃ២ គ.ក្រ - រំដេង ១ គ.ក្រ, ម្លេស ៣ខាំ - កន្ទួតស្រក ១ គ.ក្រ - ក្រូចសើច (ស្លឹក/ផ្លែ)១ ខាំ - ផ្ទាំជីវៈ២ខាំ, ស្លឹកស្ពៃចំ ១,៥ គ.ក្រ, ស្ពៃរង្វង់ ១ គ.ក្រ	ហាត់ត្រៀងផ្សំទាំងអស់ដាក់ក្នុងពាង លាយទឹក ទឹក ៥០ លីត្រ រួចផ្លាស់ទុក ៣០ថ្ងៃ អាចរក្សាទុកបាន ៦ខែ	ទឹកផ្ទាំ ១លីត្រ លាយទឹកធម្មតា ១២លីត្រ មិនលាយសារបង្កទេ បាញ់បង្ការ ពេល ព្រឹក ឬល្ងាច ពេលមេឃត្រជាក់	ពពួកបង្កឡើងដោយផ្សិត ស្រឹងជញ្ជក់ទឹកដោះ ក្លាម ក ណ្តុរ ចង្រិត កណ្តុប ស្រមោច ដែលបំផ្លាញលើស្រូវ ល្ពៅ ផ្លែ សណ្តែកគួរ សណ្តែកដី
	- ល្អង ១ គ.ក្រ - ចេក ១ គ.ក្រ - ល្ពៅ ១ គ.ក្រ - ស្ពៃ ១ គ.ក្រ	ចិញ្ច្រាំ ឬ បុកចូលគ្នា បើលាយទឹក គឺ ៥លីត្រ មិនលាយទឹកបាន ផ្លាស់ទុក ១៥ ទៅ ៣០ ថ្ងៃ អាចរក្សាទុកបាន ៦ ខែ	ទឹកផ្ទាំ២៥០សេសេ លាយទឹកធម្មតា ១០ទៅ២៥ លីត្រ បាញ់បង្ការ និងពេល ចេញផ្កា លើមែក ដែលចិតស្អាត ត្រៀមបំប្លោ	- ដំបូងផ្កា និងកាន់ផ្កា - ពពួះស្លឹក អាចប្រើក្នុងការ បំប្លោមើមលើ
	- ស្រាសរ ១ លីត្រ - ទឹកខ្មេះ ១លីត្រ - ស្ពៃត្នោត ១ គ.ក្រ - ទឹកផ្ទាំប៉ូរ ០,២៥លីត្រ (ចេក ល្ពៅ ល្អង ស្ពៃ)	០លីត្រ ដាក់ត្រាំ លាយចូលគ្នា នៅសារធាតុ ផ្សំទាំងអស់ មិនលាយទឹក ផ្លាស់ ៥ ទៅ ៧ថ្ងៃ អាចរក្សាទុកបាន ៣០ថ្ងៃ	ទឹកផ្ទាំ១លីត្រ លាយទឹកធម្មតា ២០០ លីត្រ មិនលាយសារបង្កទេ បាញ់បង្ការ និងពេលមេឃត្រជាក់ បាញ់រយៈពេល ៥ថ្ងៃ	ទ្រីប (ក្រាភ្លើង) លើដំណាំស្រូវ និងបន្លែ

គុលស្ពៃឆ្កែ

ស្លឹកស្ពៃ

ស្លឹកល្អង

ផ្ទាំពុលទោល និង ប្រភេទវត្ថុជាតិពុល	វិធីសាស្ត្រផលិត	វិធីសាស្ត្រប្រើប្រាស់	ឥទ្ធិពលលើ
	ស្លឹកស្ពៃ១ ១ គ.ក្រ ចិញ្ច្រាំ/បុក លាយទឹក ៣លីត្រ ផ្លាស់ទុក ៧ ទៅ ១២ម៉ោង អាច រក្សាទុកបាន ៧ថ្ងៃ	ទឹកផ្ទាំ ៣លីត្រ លាយទឹកធម្មតា ១០លីត្រ និងសារបង្ក ៥០ សេសេ ក្នុង ម្លង បាញ់បង្ការរាល់ ១សប្តាហ៍ម្តង	ពពួកបំផ្លាញដោយកកេរ
	ស្លឹកទីពឹង ១ គ.ក្រ ចិញ្ច្រាំ/បុក លាយទឹក ១០លីត្រ ផ្លាស់ទុក ២យប់ អាចរក្សា ទុកបាន ៧ថ្ងៃ	ទឹកផ្ទាំ ១០លីត្រ មិនលាយទឹក ធម្មតាទេ និងលាយ សារបង្ក ១០០ សេសេ ក្នុង ម្លង បាញ់បង្ការរាល់ ១សប្តាហ៍ម្តង និងនៅពេល មេឃត្រជាក់	មេរំទេច ដង្កូវស៊ីរងដើម ដង្កូវ បាក់ខ្នង ដង្កូវស៊ីគល់ ពពួកបង្កឡើងដោយផ្សិត
	ស្លឹកជីនាងរំង ០,៥ គ.ក្រ ចិញ្ច្រាំ/បុក លាយទឹក ២០លីត្រ ផ្លាស់ទុក ១យប់ អាចរក្សា ទុកបាន ៧ថ្ងៃ	ផ្ទាំ ២លីត្រ មិនលាយទឹកទេ និង លាយសារបង្ក ១០០ សេសេ បាញ់បង្ការរាល់ ១ សប្តាហ៍ម្តង និងពេលមេឃត្រជាក់	ពីងពាងក្រហម ដង្កូវ យោល ទោង អណ្តើកមាស ស្រាំង ទិចផ្លែ ពពួកផ្សិត និងណោម៉ា តូត

បណ្តាលពេជ្យ

កន្ទួត

ស្ពៃឆ្កែ

ការការពារដំណាំតាមកសិវេទ្យឡស៊ី ៦កសាដំឡូយស្មារតី

សកម្មភាពទី១. មធ្យោបាយការពារដំណាំតាមបែបធម្មជាតិ

១. សុំឱ្យអ្នកចូលរួមចែករំលែកបទពិសោធន៍ការពារជំងឺ និងកត្តាចង្រៃតាមបែបធម្មជាតិ។

២. បន្ទាប់មកភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ ជ្រើសរើសចំណុចមួយចំនួនក្នុងតារាងខាងក្រោមមកបង្ហាញដែលពាក់ព័ន្ធ

៣. ចែករំលែកគំនិតបន្ថែមមួយចំនួនទៀតស្តីពីការពារដំណាំតាមបែបធម្មជាតិ មើលឧបសម្ព័ន្ធទី១ នៅខាងបន្ទាប់៖

សកម្មភាពទី២. មធ្យោបាយការពារដំណាំតាមបែបធម្មជាតិ

១. ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ សង្ខេបចិត្តថា តើវិធីសាស្ត្រមួយណាដែលអ្នកអាចយកទៅអនុវត្តឲ្យបាននេះក្នុងកន្លែងធ្វើបង្ហាញរបស់អ្នក

២. ទៅកន្លែងធ្វើបង្ហាញ និងអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ ណាមួយក្នុងផ្ទាំងរូបភាពខាងមុខ។

៣. អនុវត្តផ្ទាល់

សកម្មភាពទី១. ឧបសម្ព័ន្ធទី១

លរ	វិធីសាស្ត្រ	មូលហេតុ
១	ប្រើប្រាស់ពូជធន	ពូជទាំងនេះធនទៅនឹងការវាយប្រហារដោយកត្តាចង្រៃ និងប្រែប្រួលទៅតាមលក្ខខណ្ឌបរិស្ថាន
២	ជ្រើសរើសរដូវកាលដាំដុះត្រឹមត្រូវនិងសមស្រប៖ ឧទាហរណ៍ ពីខែវិច្ឆិកា ដល់ខែកុម្ភៈ សីតុណ្ហភាពត្រជាក់	វាជាលក្ខខណ្ឌប្រសើរបំផុតសម្រាប់ដាំបន្លែដែលរកាច ទទួលបានការវាយប្រហារដោយកត្តាចង្រៃតិចតួច
៣	រៀបចំជាប្រព័ន្ធកសិកម្មចម្រុះ ដូចជាដំណាំ សត្វ ត្រី ... (ការចិញ្ចឹមទាញដង្កូវ ...)	បំពេញឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក កាត់បន្ថយការបំផ្លាញពីសត្វល្អិតចង្រៃ តាមរយៈការស៊ីតាម
៤	រៀបចំដីឱ្យបានត្រឹមត្រូវ	ដោយមានចង្កូបង្កូរទឹកចេញអោយបានលឿនកាត់បន្ថយជំងឺ ដែលបង្កដោយពពួកផ្សិត
៥	អនុវត្តវិធីសាស្ត្រដាំដុះចម្រុះ និងផ្លាស់ប្តូរមុខដំណាំ ដាំដំណាំផ្សេងៗគ្នានៅលើកសិដ្ឋានតែមួយ ក្នុងពេលជាមួយគ្នា	វាជាការបន្ថយការវាយប្រហារដោយកត្តាចង្រៃ ពីព្រោះសត្វ ល្អិតនឹងបាត់បង់ដំណាំដែលពួកវាចូលចិត្តស៊ី ហើយដំណាំ មួយឬច្រើនដទៃទៀតអាចជួយបណ្តេញកត្តាចង្រៃ
៦	សំអាតច្បារដំណាំ បោចសំអាតស្មៅ	ដើម្បីបំផ្លាញរុក្ខជាតិដែលជាជំរករបស់កត្តាចង្រៃ ស្មៅរកាច ស្រូបយកសារធាតុចិញ្ចឹមមេ និងទឹក ហើយធ្វើឱ្យដំណាំខ្សោយ និងកាន់តែងាយរងគ្រោះដោយសារជំងឺ និងកត្តាចង្រៃថែមទៀត។
៧	ប្រើប័ក់ប៉ុស្តសម្រប គ្នានមេរោគ	ធ្វើឱ្យរុក្ខជាតិមានសុខភាពល្អ មិនឆ្លងមេរោគ និងស្រូបសារធាតុចិញ្ចឹមបានលឿន
៨	ប្រើប្រាស់អន្ទាក់រំពួលភ្លើងជាមួយធុងទឹក	ដើម្បីចាប់សត្វល្អិតចង្រៃ សត្វល្អិតចង្រៃអាចត្រូវបានគេប្រើប្រាស់សំរាប់ធ្វើជាចំណីត្រី
៩	ប្រើអន្ទាក់ដើម្បីគ្រប់គ្រងរុយបោះផ្លែ	សម្លាប់អ្នករុយ ដោយប្រមូលផ្លែខូចដាក់ចូលក្នុងអន្ទាក់ និងចង់ឱ្យរុយចុះ។ ដាំពោតដាអន្ទាក់ ចាប់រុយបោះផ្លែ។ ប្រើប្រាស់អីនបេក ដើម្បីទាក់ និងសម្លាប់រុយបោះផ្លែទាំងញី និងឈ្មោល។ អន្ទាក់ឈ្មោល ដាក់ក្នុងដបទឹកសុទ្ធ សម្លាប់បានតែឈ្មោល
១០	អនុវត្តការគ្រប់គ្រងដោយដៃ ដកបន្លែដែលត្រូវ បានបំផ្លាញពីកសិដ្ឋាន ហើយចាប់សត្វល្អិតដោយដៃ	ដើម្បីកាត់បន្ថយជម្ងឺដែលឆ្លង និងការវាយប្រហារដោយសត្វល្អិត
១១	កាត់បន្ថយការស្រោចស្រពពេលមានជំងឺ	វាជាការធ្វើឱ្យជំងឺឆ្លងកាន់តែខ្លាំង
១២	ពន្លឺចង្កៃដាំ អំឡុងពេលរដូវក្តៅ ករណីមានទឹកគ្រប់គ្រាន់	វាជាការសម្លាប់សត្វល្អិតដែលមករំខាន សត្វល្អិត នឹងចេញពីដីមកក្រៅហើយក្លាយទៅជាចំណីរបស់បក្សី
១៣	ដី គ្របជាមួយសារធាតុសរីរាង្គ	ដើម្បីធ្វើឱ្យដំណាំមានសុខភាពល្អនិងធនទៅនឹងការវាយ ប្រហារពីកត្តាចង្រៃ
១៤	គាស់ដើមដែលមានជំងឺ យកទៅកប់ឬ ដុតចោលអោយឆ្ងាយពីចម្ការ	ដើម្បីសង្កេតកាកសំណល់រុក្ខជាតិ ដែលមានជម្ងឺចូលទៅក្នុងដី ពួកវានឹងទាក់ទាញជម្ងឺ និងកត្តាចង្រៃកាន់តែច្រើនថែមទៀត
១៥	ដាំរុក្ខជាតិដែលមានលក្ខណៈបណ្តេញសត្វល្អិត ឧទាៈ ស្ពៃរឿង ជីនាងរង ខ្ទឹមស្ទី រមៀត ជីរង្កាម	វាជាការបណ្តេញសត្វល្អិតឱ្យចេញទៅឆ្ងាយ
១៦	ការដាំដំណាំបង្វិល ដាំដំណាំផ្សេងៗគ្នាលើកសិដ្ឋាន តែមួយនៅពេលខុសគ្នា	វាជាការជួយកាត់បន្ថយការវាយប្រហារដោយកត្តាចង្រៃ ពីព្រោះសត្វល្អិតនឹងផ្លាស់ប្តូរបង្កើតកូនចៅបានច្រើន
១៧	អនុវត្តការគ្រប់គ្រងតាមបែបជីវសាស្ត្រ ថែរក្សាពពួកប្រដា ១ ១ភាគ២ សម្រាប់គ្រប់គ្រងកត្តាចង្រៃ	ប្រដាទី ១ភាគ២ គឺជាមិត្តរបស់កសិករ ពួកវាអាចស៊ីនិងបំផ្លាញសត្វល្អិត
១៨	សង់ផ្ទះសំណាញ់ឬផ្ទះការពារធ្វើពីផ្លាស្ទិកឬកញ្ចក់	ដើម្បីការពារសត្វល្អិតកុំឱ្យទៅដល់ដំណាំ
១៩	ប្រើផ្លាស្ទាប និងបណ្តាញ សត្វល្អិតតាមបែបធម្មជាតិ	ផ្លាស្ទាបសត្វល្អិតតាមបែបធម្មជាតិនឹងសម្លាប់ ហើយបណ្តាញសត្វល្អិតចេញដោយមិនបង្កគ្រោះថ្នាក់ខ្លាំងដល់បរិស្ថាន និងអាចជួយការពារដំណាំពីកត្តាចង្រៃ